

V závěru upozorňuje, že nejde při reformě o radikální převrat ve studiu práv, ač se jedná o reformu velkého významu a varuje před příliš ukvapeným řešením.

K podnětům prof. Miříčky ve druhé části jeho pojednání jest poznamenati, že při úpravě systému studia by bylo výhodno zavést tři samostatné oddíly: historickoprávní (zkrácený na dva semestry), judičiální a státovědecký. Zejména na římském právu naučí se na fakultu vstoupivší posluchač právnicky myslet, na dějinách veřejného práva užívati pojmů ve veřejném právu se vyskytujících a k historickoprávní státní zkoušce musí ovládnouti souhrnně a systematicky větší množství učebné látky, takže v každém směru dobře jest připraven ke studiu platného práva, kde kromě učebnic musí užívati i zákonníků. V tomto rozdělení byl by také prostředek proti absenci při přednáškách státovědeckých (a zde je absence vždy nejsilnější). Posluchači často považují docházení do těchto přednášek za bezúčelné, když vědomostí zde získaných mohou upotřebiti až při poslední (zpravidla) zkoušce, po delší době a během přípravy ke zkoušce judičiální vědomosti na přednáškách státovědeckých získané se lehce z paměti vytratí.

Jest třeba ještě se zmíniti o písemných pracích při státních zkouškách. Zde má kandidát prokázati určité množství vědomostí, ovládnutí pojmů a schopnost právního myšlení. K tomu stačí úplně zkouška ústní. Na právnické fakultě se poskytují základy věd právních a státních a každý, ať se chce věnovati advokacii, soudnictví, praxi správní atd. vždy musí ještě skládati praktickou zkoušku odbornou a nezřídka zde i písemnou, takže požadavek obligatorních písemných prací ať seminárních či ve cvičeních praktických již na právnické fakultě nejví se býti žádoucím.

U doktorátu však písemná práce vědecká jest jistě na místě. Také s míněním prof. Miříčky o jednotném doktorátu jest souhlasiti.

Zkrácení právnického studia na dva roky pro úředníky při menších samosprávných korporacích a pod. by se nedoporučovalo. Dnes na ta místa jsou dosazováni úředníci středoškolsky vzdělaní s předběžnou praxí, kteří na svých místech dobře vyhovují. Zavedením nové kategorie úřednictva »nižšího konceptního« by se jen více podporovala nivelisace mezi jednotlivými kategoriemi úřednickými. Myslím, že by se tato otázka měla řešiti až po provedení reformy čtyřletého právnického studia a to samostatně, když by se toho snad jevila potřeba. Tím se také uvarujeme působení politických a stranicko-úřednických vlivů na tuto reformu.

K dosažení veřejných úřadů by se mělo vyžadovati složení státních zkoušek. Doktorát (ovšem oproti dnešnímu přísněji upravený) by měl býti jen průkazem schopnosti k práci vědecké. Tento způsob zvolili při reformě právnického studia v republice polské, kde absolvovaní právníci po složení všech státních zkoušek obdrží diplom a samostatný titul »magistr práv« (vedle něhož je možno ještě dosáhnouti doktorátu).

Reforma právnického studia jest věcí jistě důležitou a velkého významu pro stát. Dotýká se celé československé obce právnické. Proto dříve, než bude přikročeno k provedení reformy, necht jsou slyšeni všichni činitelé mající zájem na reformě: profesorské sbory právnických fakult, advokátní a notářské komory, svaz soudců a konceptních úředníků, spolky advokátních koncipientů, spolek čs. právníků »Všehrd« (kde po delší čas se otázkou touto zabývá zvláštní komise) atd.

Necht se neopakuje při reformě právnického studia to, co se stalo při reformě středoškolské že z tajné ministerské dílny vyšel najednou návrh, o němž příslušné korporace odborné do té doby neměly ani ponětí a jenž byl za velikého křiku pochován. S.

Právnický doktorát, respektive jeho rigorosa mají býti podstatně změněna. Návrh se teprve úředně projednává, ale podle zpráv, které o něm prošly už do veřejnosti, lze tolik zatím prozraditi, že má býti značně ztižen. Tím se doufá pozvednouti jeho význam. Písemná práce disertační nemá býti pryč zavedena, avšak nutným předpokladem pro

doktorát jsou práce seminární a pak má být zaveden jako zkušební předmět právní filosofie. Poněvadž také bez zkoušek státních nebude možno dosáhnouti doktorátu, který má být podle všeho zachován jako dosud jednotný, znamená tato úprava ztížení jeho v míře velmi značné a tu lze se ptáti, zda je to účelno a nutno.

Je to ušlechtilá snaha pozvednouti cenu právníckého doktorátu, ale není naprosto správný názor, že doktorát není podmínkou vstupu do praxe. Doba, od kdy byly státní zkoušky a rigorosa postaveny na roveň, zavinila, že nyní je k některým povoláním doktorátu nezbytně třeba jako k advokacii, ke komerční službě a soukromé vůbec, ba i některé úřady mlčky nepřijímaly (na př. zemský výbor český) bez doktorátu. Kromě toho dozvěděli jsme se z velmi zajímavých statí o reformě právníckého studia od prof. Miříčky (srov. ref. v tomto sešitě), že i některé organisace usilují o zavedení povinného doktorátu, jako soudcové, takže spíše je možno očekávati vývoj právě opačný, než na jakém buduje návrh. S radostí bychom uvítali podobný pokus, stejně jako je s uznáním zaznamenati, že se nezapomíná na určité odbory vědní, ale pokud jde o zbytnost doktorátu, je vývoj silnější plánů konstruovaných u zeleného stolu. Navrhovatelé v ministerstvu školství musí se tedy zprvu spojití s ministerstvem spravedlnosti a odstraniti nutnost doktorátu a teprve až se to podaří, budeme moci pokračovati v projektech dalších. Ostatně osud, který postihl doktorát práv, není ojedinělý. Medicínský je na tomto stupni již dávno a to ještě bez státních zkoušek. Nelze říci však proto, že by úroveň lékařského studia poklesla a totéž může tvrditi o našem studiu jen jeho neznalec. V—.

Československá státní vlajka — budiž to přičteno na vrub nedostatečně vyvinutému našemu smyslu pravé státnosti — není vždy skutečným symbolem státu, jak je tomu v jiných státech a proto buď velmi často sekáváme se s nedostatkem pozornosti vůči ní anebo naopak zase zvrhá se její kult ve »fángličkářství«. Jsou až příliš dobře známy praporové procesy, v nichž jde o zneuctění neb nevyvěšení a pod., ale pravého jejího smyslu jsme a patrně zůstaneme dlouho ještě vzdáleni, ač v jiných státech jistě pokrokových a demokratických kult vlajky je řádně vyvinut jako ve Spojených státech severoamerických, v Dánsku atd. Proto lze vítati každý pokus o pozvednutí její pravé vážnosti jako se o to pokusila jistá skupina,*) která vydala jednak poučení, jak vlajky používatí a jednak i malý typ vlajky přesně podle předpisů zhotovený, jak na př. je zvykem v Americe a Anglii. Byl by ovšem ještě účinnější, kdyby československé úřady předcházely dobrým vzorem napřed a tak názorně poučovaly občanstvo o pravém a přece nepřemrštěném kultu ke státnímu praporu. V.

Jak si váží úřady rozhodnutí nejvyššího správního soudu. V posledním čísle t. č. uveřejnil dr. K. Novák zprávu, která, kdyby byla pravdivá, vrhala by divné světlo na správní komisi Všeobecného pensijního ústavu. Podle ní poukazuje tato správní komise zemské úřadovny, aby nerespektovaly rozhodnutí nejv. správního soudu. Ve skutečnosti však tomu tak není. Ona poznámka k nálezům nejv. správního soudu v oficiálním orgánu Všeobecného pensijního ústavu není usnesena správní komisí ústavu, ale je připojena jen redakci časopisu, není adresována úřadovnám, nýbrž je pouze informací publika. Praví se v ní sice, že »není možno činiti z jednoho nálezu nejv. správního soudu všeobecné dedukce o pojistné povinnosti celé určité skupiny osob«. Ale to proto, poněvadž je dlužno každý jednotlivý případ zaměstnance individuálně posuzovati a nelze ho šmahem zařaditi do určité kategorie charakterisované názvem. Na doklad toho uvádí se tu tři judikáty o pensijní pojistné povinnosti zaměstnanců patřících podle tohoto zevního kriteria do téže kategorie, poněvadž všichni byli označeni jako »přehlížeči skla«. A přece o nich rozhodl nejv. správní soud různě. To tedy chtěla patrně říci ona poznámka v »Pensijním pojištění« (roč. III. číslo 4.).

*) Vydala A. Ramešová, Praha-II., Vodičkova ul.